

Исполнительный комитет
Камаевского сельского поселения
Менделеевского муниципального
района Республики Татарстан

423643.РТ, Менделеевский район.
с.Камаево, ул. Диғғаты Сирай д.29А

Тел./ факс: 8(85549) 3-55-33, E-mail: Kam.Men@tatar.ru

Татарстан Республикасы
Менделеев муниципаль районы
Камай авыл жирлеге
башкарма комитеты

423643 . РТ, Менделеевск районы, Камай
авылы, Диғғаты Сирай урамы 29А Йорты

От 15.03.2019г. № 7

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

Менделеевск муниципаль районы
Камай авыл жирлеге территориясендә
2019-2021 елларга жирләрне куллану
һәм саклау буенча муниципаль программасын
раслау турында

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә
оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ
номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Менделеевск
муниципаль районаның Камай авыл жирлеге башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Элеге карага күшүмтә нигезендә Менделеевск муниципаль района Камай
авыл жирлеге территориясендә 2019-2021 елларга жирләрне куллану һәм саклау
буенча муниципаль программасын расларга.
2. Элеге каарны Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат интернет
порталы чөлтәрендә веб адрес буенча <http://pravo.tatarstan.ru> / һәм Менделеевск
муниципаль районаның рәсми сайтында бастырып чыгарырга.
3. Элеге караның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемә алам.

Глава Камаевского сельского поселения

И.И.Аgliева

Камай авыл жирлеге башкарма
комитетының 15.03.2019 ел.
№ 114 –лы карарына
1 инче КУШЫМТА

МЕНДЕЛЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ КАМАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ 2019-2021 ЕЛЛАРГА ЖИРЛӘРНЕ
КУЛЛАНУ ҮӘМ САКЛАУ БУЕНЧА МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ

2019

Программаның паспорты

Программаның исеме	Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге территориясендә 2019-2021 елларга жирлөрне куллану һәм саклау буенча муниципаль программасы
Программа эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациянен Жир кодексы
Заказчы	Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны томышка ашыручы	Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максатлары булып туфракның пычрануын, начарлануын, деградацияләнүен, бозылуын, жирлөрне һәм туфракның юкка чыгаруын, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәэмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның үндыштылыгын торғызу һәм жирләрне яхшырту тора.</p> <p>Программаның Бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - жирләрне куллану һәм саклауның нәтижәлелеген арттыру; - жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыруны тәэмин итү; - яшел үсентеләрне саклау һәм торғызу, - жир инвентаризациясен үткәрү
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	Программа 2019-2021 нче еллар дәвамында тормышка ашырыла.
Программаны тормышка ашырудан көтелгән нәтижәләре һәм күрсәткечләр	Жирдән файдалануны тәртипкә салу, жирләрне нәтижәле файдалану һәм саклау, бозылган жирләрне торғызу һәм халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү

1. Муниципаль программаны гамалгә ашыру өлкәсендә ағымдагы халәт характеристикасы һәм төп проблемалар

Жир- барлық калган табигый объектлар: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, су, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле әйләнә-тире мохитнен мөһим өлеше. Жирне кулланмыйча һәм сакламыйча башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасылык шунда ук сала яки янын киләчәктә әйләнә - тирә мохиткә зыян сала, жирнен өске катламын-туфракны жимерүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына түгел, бөтен табигать комплексының экологик начараюына да китерә.

Менделеевск муниципаль районнының Камай авыл жирлеге территориясендә 2019-2021 елларга жирләрне куллану һәм саклау буенча муниципаль программа (алга таба - Программа) икътисадны нығыту мәнфәгатыләрендә жир ресурсларын нәтижәле һәм рациональ файдалану һәм идарә итү дәүләт сәясәтен тормышка ашыруны тәэммин итә торган жирләрне куллануның һәм саклауның уңайлы шартларын булдыруга юнәлдерелгән.

Жир фондының կүп күләмнәрен төрле максатларда куллану әйләнә-тире мохит экосистемасының барлық звеноларының табигать бөтенлеген саклау буенча аерым йөкләмәләр йөкли. Табигатын барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дөрес эшләвен бозу, Урман, Хайваннар дөньясы, жир булсыны, дисбаланска һәм экосистеманың бөтенлеген бозуга китерә.

Жирне рациональ кулланмау, ана карата куллану һәм хужасылыксыз мөнәсәбәт ул башкара торган функцияләрне бозуга, табигый үзенчәлекләрне киметүгә китерә.

Жирләрне саклау бары тик шул вакытта гына нәтижәле булырга мөмкин.

Карай авыл жирлегенен тотрыкли социаль-икътисади үсеше һәм анда яшәүчеләрнең экологик куркынычсыз тормыш эшчәнлеге мәсьәләләре бүгенге көндә жирләрне саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлеге дәрәҗәсендә жирләрне саклау һәм куллану буенча жирле проблемаларны мөстәкыйль хәл итәргә була, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буыннар да тулы, комплекслы һәм акыллы итеп эшлиләр.

Жирләрнең экологик торышы уртacha яхши, әмма табигый санкцияләнмәгән чүплекләр әйләнә-тирәлеккә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, срәкләре һәм этаплары

Авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып: Камай авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенең законлылыгы һәм ачыклыгы, контролльдә тоту һәм нәтижәлелеге тора.

Муниципаль программаның максатлары булып жирләрнең һәм туфракның пычрануын, начарлануын, деградацияләнүен, бозылуын, юкка чыгаруын һәм жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм юкка чыгару, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәэммин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендә жирләрдә туфракның үндырышлылыгын торғызу һәм жирләрне яхширу тара.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәгә бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәгә эшчәнлекне оптимальләштерү;
- жирләрдән нәтижәле файдалану һәм саклау, жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыруны тәэммин итү;
- яшел үсентеләрне саклау һәм торғызу;
- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвентарьлаштыру деградация, пычрану, чүпләү, жирләрне бозу, хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (заарарлы) йогынтыларын булдырмау, файдаланылмыр торган, рациональ файдаланылмыр торган яки максатчан файдаланылмыр торган һәм рөхсәт ителгән жир кишәрлекләрен файдалану, жирләрнең башка характеристикаларын ачыклау өчен үткәрелә.

3. Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән соңы нәтижәләре һәм программаның нәтижәлелеге күрсәткечләре

Әлеге программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртилкә китерүдә, яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертүгә, авыл жирлегенең инвестицияләр җәләп итүчәнлеген арттыруга, икътисад үсешенә, жирләрне нәтижәлерәк куллануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын башкару нәтижәсендә тәэммин ителәчәк:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләрнең сыйфат характеристикаларын яхшируту;
- 3) жирләрдән нәтижәле файдалану.

4. Программаны гамәлгә ашыру срәкләре .

Программа 2019-2021 нче еллар дәвамында тормышка ашырыла

5. Муниципаль программаның төл чарапары исемлеге.

Муниципаль программа кысаларында Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге территориисендэ жирлэрне саклауның нэтижэлелеген артыру нэм файлдану буенча чарапар планлантырылган.

Таблица № 1

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨЛ ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ.

Максат исеме	Бүрьч исеме	Төл чаралар исемлэгэ	Башкаручы лар	Төл чараларны тормышка шыруның турында срокла	Чараларны тормышка ашыруның туры нэтижэс
1	2	4	5	6	
Жир нэм түфракны пыгранудан, эйпэнеш, деградациян, бозылудан, юкка чыгуудан, башка торие тискече тэсир итгүдэн саклау нэм шулай ук жир нэм туфракның рациональ күлдөнүүн тээмин итү, шул исээтэн исээтэн очен авыл хужалыгы билгелэнешендэгэ жирлэрне түфрагын, ундырышлылыгын тортву	1.1: Куллану нэтижэлелеген артыру жирларне саклау буенча бөөрьклар, нэтижэлэ файдалануны оеңгүрууны тээмин итү нэм жирларне саклау тискече тэсир итгүдэн саклау нэм шулай ук жир нэм тергезү	1.1.2. Камай авыл жирлэгэ башкармачылык комитеты (Уткару омелар, чуп чыгару) нацикларен бетерү	Камай авыл 2019-2021	Жирлэрне экологик системаларны саклауны тээмин итү, аның мөмкинлеклөрөн хужалык нэм башка тер эшчүүлекне гамалга алыру ингэзенен чарасы буларак куллану	
1.2 Жиел үсүүлөлтерие саклау	1.2.1 саклау, Табигий мохитие торбызу нэм үстөрү (агачлар), куак утыргу	Камай авыл жирлэгэ башкармачылык комитеты	2019-2021	Эйлан-тире мохитие саклау, нэм халыкның тормыш эшчүүлөгө яхьтууны тээмин итү, сэламэлгэгэн кайгырту очен унай шартлар түлүрү.	

нэм яхшыртуу	1.3: Жирлөргө инвентаризация Уткару	1.3.1. кулланыла торган жирлөрнөң бүш нэм рациональ булмаган урыннарын ачыклау кулланыла торган жирлөр нэм атарны вакытында хужалык әйланешенө керту	Камай авыл 1.3.2. жир кишилеклөрөн белдеге куллану фактларын ачыклау	Камай авыл 1.3.3. гражданинага Россия Федерацияссе законнарын аннатуу	жир инвентаризациясен системалы рэвештэ Уткору, арендага (милеккә) бирү максатларында, кулланылыгга булган жирлөрнөң бүш нэм рациональ булмаган урыннарын ачыклау

6. Программа үтәлешен контрольдә тотуны бөштыру

Программаның тормышка ашырылуын Менделеевск муниципаль районнының Камай авыл жирлеге башкарма комитеты контрольдә тота.